

Menighedsrådene i Dover, Alling og Tulstrup Pastorat

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Ry, den 27. oktober 2013

Vedr.: Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Vi fremsender vores høringssvar til ovennævnte debatoplæg.

Først og fremmest tak for et godt debatoplæg med de tanker, der er om den nuværende struktur og mulige fremtidige strukturer.

Det har givet os et grundlag for at tage stilling til, **hvad vi ønsker**, og **hvad vi ikke ønsker** om den fremtidige struktur.

Vi har på fælles menighedsrådsmøde i pastoratet for Dover, Alling og Tulstrup sogne haft indlæg og debat om udvalgets oplæg. Herudover har medlemmer i menighedsrådene deltaget i andre forudgående møder, hvor debatoplæg er blevet fremlagt og debatteret.

Menighedsrådenes indstilling

Vi går ind for **model 1 eller bedre slet ingen ændringer**.

De overvejelser og tilkendegivelser, der ligger til grund for vor indstilling er i hovedtræk beskrevet i efterfølgende afsnit.

Om pejlemærker

I det første afsnit i debatoplægget er opgjort 6 pejlemærker for Den danske Folkekirke, og vi finder pejlemærkerne relevante og nyttige.

Vi vurderer, at de er væsentlige elementer og holdepunkter, der altid bør medtages i en vurdering af vores ønsker for Den danske Folkekirke og vores refleksioner over de aktuelle opgaver i menighedsrådene.

Om kirkeråd

Vi er imod et kirkeråd og tilsvarende er vi meget forbeholdne overfor et folkekirkeligt organ om fælles økonomi og anliggende.

Ved etablering af et kirkeråd ser vi en række fremtidige risici for Den danske Folkekirke, der kan blive ødelæggende for kirken og åbne vejen for en udvikling i modstrid med de 6 pejlemærker.

Et kirkeråd vil uundgåeligt komme til at tegne folkekirken, og selv mindre betydende udtalelser eller holdninger vil kunne være følsomme over for grupper i folkekirkenes medlemmer. For mange medlemmer er der derfor en stor risiko for, at de opdager, at de er medlem af en folkekirke, hvor de ikke er enige i nogle få udtalelser eller holdninger. Dette vil føre til udmeldelser – måske endda en massiv medlemsflugt. Det har ikke nødvendigvis med fornuft at gøre, men derimod følelser og det indre i mennesket, som reagerer.

I menighedsrådene ser vi det som en stor styrke og fordel, at ingen kan tegne Folkekirken, og at der ikke i dag er noget råd, biskopper, minister eller lignende overbygning i Folkekirken, som er blevet tillagt at tegne Folkekirken.

Vi vurderer, at dette er i meget stor overensstemmelse med Den evangeliske-lutherske kirke. Hvem kan udtale sig om ”Den sande kirke”. Det er der ingen som kan, men vi kan alle bidrage med fortolkninger. Netop dette forhold fører til en levende debat med en bredde i opfattelser, så det må undre enhver der følger med i debatten, at vi tilhører den samme kirke. Er dette ikke en styrke, som vi for enhver pris ikke må risikere at miste?

Uanset hvilken begrænset kompetence et kirkeråd vil få, hvis det etableres, tænker vi, at det vil søge mod en større magt og indflydelse. Et råds egen berettigelse afhænger af indflydelse, og rådets medlemmer må finde det meningsløs, hvis de ikke får en rimelig indflydelse.

Dette vil i sidste ende begrænse menighedsrådenes indflydelse.

Vi opfatter, at menighedsrådene er kernen i Folkekirken, og i øvrigt er det helt afgørende led i det daglige kirkelige arbejde. Det er derfor afgørende, at menighedsrådene ikke får flere overordnede ”ledelser”. Der er rigeligt i forvejen med kirkeminister, stift og provsti. Til gengæld vurderer vi, at den nuværende organisation er nødvendig og god. I praksis er det samarbejdet med Provstiet, som menighedsrådene mærker, og her har menighedsrådene en direkte indflydelse ved valget af medlemmer til provstiudvalget og gennem den korte afstand hertil.

Et kirkeråd vil gøre Folkekirken mere til en forening og i visse sammenhænge til en organisation, herunder også med opgaver som kendes fra en arbejdsgiverorganisation. Dette kan medføre, at kirkerådet kan blive et organ, hvor der kommer en større politisk indflydelse og kamp.

Det er ikke den Folkekirke, som vi som menighedsråd ønsker.

Har vi brug for et overordnet råd i Folkekirken ? Ja- nogen gange.

I fortiden har der været større opgaver, og uden nogen tvivl vil udviklingen stille nogle store opgaver og spørgsmål, som Folkekirken skal forholde sig til. Her kan et folkekirkeråd være relevant.

Spørgsmålet bliver så om det er nødvendigt med et fast folkekirkeråd eller om store opgaver og spørgsmål kan løses på anden vis?

Det kan det, som eksempelvis dette udvalg, der kommer med et debatoplæg, og hvor menighedsrådene (Kernen i Folkekirken) kan drøfte oplæg og komme med indstillinger. Her sikres i øvrigt en demokratisk legitimitet til personer, der er direkte valgt af og har kontakt til folkekirkenes medlemmer.

Om folkekirkeligt organ

Vi er som nævnt overfor meget forbeholdne overfor et folkekirkeligt organ om fælles økonomi og anliggende.

De væsentligste argumenter og betænkeligheder er de samme som i det foregående afsnit, men med den drejning, at når vi før skrev ”at dette vil begrænse menighedsrådenes indflydelse” bliver det nu til indflydelse og økonomi.

Vi vil gerne med et tænkt eksempel komme med vores betæneligheder om et folkekirkeligt organ:

Det folkekirkelige organ beslutter, at vi skal have en grøn kirke. Grundlæggende er dette helt fornuftigt set ud fra en økonomistyring.

De fleste af os – har i lighed med forholdene i folkeskolen – en mening om dette, og det skal ikke være ret detaljeret før mange af os synes det er for lidt, forkert, for uambitiøst eller for meget.

Medierne vil gribe det med kyshånd og uden den mindste forståelse for baggrunden komme med indlæg om Folkekirkens opgaver etc.

Det er ikke Folkekirkens opgave at lave en grøn kirke, men derimod at forkynde evangeliet i den evangelisk-lutherske kirke.

En grøn kirke kan til gengæld være en god opgave for menighedsrådene og give fornuftige investering og besparelser.

Så er det bedre, at ministeren opfordrer menighedsrådene til at løse udfordringen med at finde besparelser på en grøn kirke. At provstierne efterfølgende pålægger eller opfordre menighedsrådene til det samme vil næppe give mange linjer i medierne.

Kan større projekter løftes med den nuværende struktur? Efter vores opfattelse kan de og vi forudser, at der bliver flere af dem i fremtiden.

Menighedsrådene modtager hvert år ansøgninger om tilskud til projekter, events mm. Det vores indtryk, at mange menighedsråd yder tilskud til en del ansøgninger. Et lille tilskud på gennemsnitlig 500 kr. fra hver menighedsråd giver i alt 1,1 mio.kr.

For modtageren kan dette kaldes demokratisk legitimitet frem for et tilskud fra fællesfonden. Mere end 2.000 råd tager stilling og mere end 15.000 menighedsmedlemmer tager stilling.

Budskabet er, at der i menighedsrådene er et samarbejde - måske ikke særligt synligt - med andre kirkelige organisationer og initiativer.

Mellem menighedsrådene er der et samarbejde, og vi forventer, at dette vil stige i væsentligt omfang. Der er en stor interesse for at deltage i hinandens arrangementer, vi har og føler et fællesskab med hinanden.

Fra vores provstis side følges dette op med, at der nu er en forkyndelsespulje, som menighedsrådene kan ansøge. Ansøgninger, hvor flere menighedsråd går sammen om et ”projekt”, forventer og tror vi vil få opmærksomhed, og at det vil blive prioriteret af provstiet.

Grundlæggende ønsker vi, at flest mulige projekter er forankret i et lokalt ejerskab, og generelt ønsker vi ikke, at fællesfonden tilføres større midler til projekter uden lokalt ejerskab og på bekostning af menighedsrådene økonomi.

Sammenfatning

Vi kan sammenfatte vores bemærkninger i følgende:

Ved ikke at etablere et kirkeråd vil vi:

- Undgå en mulig adskillelse fra staten, idet en adskillelse vil forudsætte et overordnet organ – Sikre pejlemærke 1 ”Nært forhold mellem staten og folkekirken”.
- Undgå at nogen kan tegne folkekirken – Sikre pejlemærke 3 og 4 ”Præstens uafhængighed” samt ”Rummelighed og frihed”.

- Undgå udvikling med begrænsning af menighedsrådenes indflydelse og flere overordnede ledelser for menighedsrådene – Sikre pejlemærke 5 ”2200 menigheder – én folkekirke”.
- Undgå overordnede beslutninger, der ikke udspringer af en stillingtagen fra menighedsrådene – Sikre pejlemærke 6 ”Demokratisk legitimitet”.
- Undgå at udtalelser og holdninger i et kirkeråd vil føre til en unuanceret mediedebat (mediestorm) med efterfølgende udmeldelser af folkekirken. – Sikre pejlemærke 1 ”Nært forhold mellem staten og folkekirken”, hvilket forudsætter et stort antal medlemmer.
- Større opgaver og spørgsmål for Folkekirken kan løses med oplæg fra ad hoc nedsatte udvalg med efterfølgende debat og indstillinger fra menighedsrådene. Sikre pejlemærke 5 og 6 ”2200 menigheder – én folkekirke” samt ”Demokratisk legitimitet”.

Ved ikke at etablere et folkekirkeligt organ vil vi:

- Undgå begrænsning af provstiernes og menighedsrådenes indflydelse og økonomi – Sikre pejlemærke 5 og 6 ”2200 menigheder – én folkekirke” samt ”Demokratisk legitimitet”.
- Undgå for mange projekter uden lokal forankring, og sikre at nye initiativer støttes via tilskud fra menighedsrådene – Sikre pejlemærke 4 og 6 ”Rummelighed og frihed” samt ”Demokratisk legitimitet”.
- Undgå misforståelser om kirkens opgave – Sikre pejlemærke 4 ”Rummelighed og frihed”

Afsluttende bemærkninger

Vores fælles drøftelser har været gode, og det modtagne debatoplæg har givet os en indsigt og et muligt svar på ”kernen” i Folkekirken.

Den nuværende struktur er selvfølgelig ikke uden problemer. Hvem har kompetencen? Men er det nu så afgørende at kunne forstå det, eller er dette lige en del af tidens trend, at det må vi vide? Det er det ikke for vores menighedsråd.

Derimod er den levende debat og argumenterne vigtigere for os, og de ”gode” argumenter vil altid give en indflydelse.

De 6 pejlemærker har været uvurderlige input. Vi forventer, at en del fra Udvalget formentlig vil blive skuffet over vores indstilling, men det er ikke en indstilling uden mange overvejelser.

Selv om vores argumenter og holdninger påpeger forhold, som Udvalget ikke mener ligger i debatoplægget, er det nu vores opfattelse af, hvad model 2 og 3 kan give af konsekvenser, der er afgørende for vores indstilling.

På vegne af menighedsrådene:

Mary Carstensen
Formand for menighedsrådet
for Dover Sogn

Karsten Iversen
Formand for menighedsrådet
for Alling Sogn

Jens Peter Møller
Formand for menighedsrådet
for Tulstrup Sogn